

Sygn. akt II S 265/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Nowak (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Beata Tabaka

SO Jarosław Tyrpa

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. o stwierdzenie naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie do sygn. akt I Co 743/12/N

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie o sygn. akt I Co 743/12/N nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie na rzecz skarżącej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 5 000 (pięć tysięcy) złotych;
3. oddalić skargę w pozostałej części;
4. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie na rzecz skarżącego kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. nakazać Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie zwrot skarżącemu kwoty 100 (sto) złotych wobec uwzględnienia skargi.

SSO Beata Tabaka SSO Anna Nowak SSO Jarosław Tyrpa

UZASADNIENIE

Skarżący domagał się stwierdzenia, że prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa -Nowej Huty w Krakowie, sygn. akt I Co 743/12 nastąpiła przewlekłość postępowania, wydania zaleceń Sądowi Rejonowemu, aby niezwłocznie rozpoznał sprawę, przyznania kwoty 10.000 zł oraz zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, że sprawa toczy się od 2012 roku, postanowieniem z dnia 26 czerwca 2014 roku Sąd przysadził nieruchomości sprzedaną licytacyjnie , dnia 28 stycznia 2015 roku Komornika sporządził plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji, a w dniu 27 maja 2015 roku zostały wniesione zarzuty do tego planu. W dniu 12 maja 2016 roku Sąd wezwał do uzupełnienia .

Skarb Państwa - Sąd Rejonowy zgłosił swój udział w sprawie wnosząc o oddalenie skargi.

Z analizy akt postępowania sygn. akt I Co 265/16 Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie wynika następująca sekwencja czynności procesowych:

W dniu 15 lutego 2012 roku wpłynęło do Sądu pismo zawierające o wszczęciu postępowania egzekucyjnego. W dniu 26 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie Sąd przysadził prawo własności na rzecz D. K.. Zarządzeniem z dnia 19 września 2014 roku wezwano Komornika do sporządzenia projektu planu podziału sumy uzyskanej egzekucji. Zarządzenie zostało ekspediowane 15 października 2015 roku, kiedy też wydano Komornikowi odpis prawomocnego postanowienia o przysądzeniu. Postanowieniami z dnia 27 stycznia 2015 roku ustalono koszty postępowania egzekucyjnego. Zarządzeniem z dnia 20 stycznia 2015 r. Sąd poinformował Komornika, że z mocy art. 1035 k.p.c on jest właściwy do sporządzenia planu podziału i do niego powinny być wnoszone zarzuty. Dnia 5 lutego 2015 roku wpłynął do Sądu plan podziału sumy sporządzony zgodnie z art. 1013⁶k.p.c. przez Komornika. Pismem z dnia 27 maja 2015 roku, którego do Sądu wpłynęło 1 czerwca zostały złożone zarzuty do planu podziału, które zarządzeniem z dnia 8 września 2015 roku zostały przekazane Komornikowi. Dnia 2 marca 2016 r. Komornik przedłożył do Sądu uprzednio mu przekazane zarzuty wraz z aktami komorniczymi. Dnia 15 kwietnia 2016 roku wezwano u uzupełnienie braków formalnych zarzutów, a jednocześnie zarządzono ich doręczenie dłużnikowi i komornikowi sporządzenie uzasadnienia planu podziału. W dniu 20 lipca 2016 roku wpłynęło do Sądu uzasadnienie planu podziału z postanowieniem prostującym i zmieniającym koszty postępowania egzekucyjnego. W dniu 5 września br. uchylono postanowienie Komornika o sprostowaniu i zarządzono doręczenie zarzutów pozostałym wierzycielom i jednocześnie wezwano komornika do wyjaśnienia kwestii związanych z planem podziału odnośnie kosztów komorniczych. W dniu 15 września br. wpłynęły wyjaśnienia komornika. Postanowieniem z dnia 23 września 2016 roku zatwierdzono plan podziału komornika, odrzucono zarzuty skarżącego w nin. sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Skarga zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

(Dz. U., Nr 179, poz. 1843 ze zm.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Treść tego przepisu wskazuje, że przewlekłość postępowania ma miejsce wówczas, gdy trwa ono ponad konieczność niezbędną do wyjaśnienia istotnych dla końcowego rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych i prawnych, pozostających w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie orzeczenia. Czynności procesowe powinny zabierać odpowiednią ilość czasu, a zatem być podejmowane bez zbędnej zwłoki, która wskazywałaby na bezczynność sądu lub bezproduktywność podejmowanych działań. W myśl natomiast art. 1 ust. 1 wskazanej ustawy do nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy może dojść zarówno wskutek bezczynności (zaniechania), jak i wskutek działania sądu. Odpowiada temu nakaz rozważenia przy rozpoznawaniu skargi nie tylko terminowości podjętych przez sąd czynności, ale także ich prawidłowości. W konsekwencji o przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy. Przez przewlekłość postępowania rozumie się nieuzasadnione żadną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy długotrwałe zaniechanie przez sąd czynności lub podejmowanie czynności nieefektywnych bądź pozornych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 roku, III SPP 14/11, niepubl. SIP LEX nr 1095951).

W niniejszej sprawie doszło do przewlekłości postępowania albowiem brak jest możliwości uznania, że postępowanie w nin. sprawie przez Sąd było racjonalne, a podjęte czynności zmierzały do zakończenia postępowania w rozsądnym terminie. Wydanie postanowienia o odrzuceniu zarzutów skarżącego w nin. sprawie możliwe było już w dniu ich przedłożenia sędziemu sprawozdawcy tj. 5 czerwca 2015 roku. Skoro w dniu 5 lutego 2015 roku, co wynika z karty 73

akt, Sądowni zostały przedstawione akta komornicze wraz z planem podziału to w okresie od lutego do czerwca rzeczą Sądu była kontrola kwestii doręczenia planu podziału. Z dowodu doręczenia wynika, że plan podziału został doręczony skarżącemu w dniu 10 lutego 2014 roku. Racjonalnym działaniem w nin. sprawie było zwrócenie się niezwłocznie, a więc jeszcze w lutym 2015 roku akt Komornikowi. Następnie jeżeli wpłynęły zarzuty w dniu 1 czerwca 2015 r., nadane na pocztę w dniu 27 maja 2015 roku, to po sprawdzeniu w aktach komorniczych dowodów doręczenia powinny być niezwłocznie odrzucone albowiem o zarzutach wniesionych do komornika jak i do Sądu orzeka Sąd (art.1027 k.p.c.). Czyli najpóźniej do 30 czerwca 2015 roku powinno zostać wydane postanowienie jakie zapadło w punkcie 2 postanowienia z dnia 23 września 2016 roku. Skoro istniały podstawy do odrzucenia zarzutów w czerwcu 2015 roku to wszelkie podejmowane później czynności nie znajdowały racjonalnego uzasadnienia. Zgodnie z art. 1028 k.p.c. jeżeli zarzutów nie wniesiono w terminie przepisany, organ egzekucyjny przystąpi do wykonania planu. Skoro zarzuty zostały wniesione po terminie zasadnym wykonanie planu podziału.

Okolicznością usprawiedliwiającą przewlekłość postępowania w sprawie nie może być powoływana przez Skarb Państwa obszerność referatu sędziego. Powszechnie przyjmuje się, że występujące w sądach rozpoznających sprawę problemy związane z brakami kadrowymi czy trudnościami lokalowymi nie mogą być okolicznościami usprawiedliwiającymi przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, jak i Sądu Najwyższego utrwalil się pogląd, że obowiązkiem każdego państwa-strony Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności jest zapewnienie takiej organizacji i funkcjonowania systemu organów wymiaru sprawiedliwości, które umożliwiają rzeczywiste i skuteczne korzystanie z gwarantowanego w art. 6 tej konwencji prawa do sądu, w tym także prawa do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2005 roku, III SPP 109/05, OSNP 2006, nr 1-2, poz. 33). Państwo ma obowiązek zorganizowania warunków należytego sprawowania władzy jurysdykcyjnej, w tym zapewnienia optymalnej obsady kadrowej sądów o(tak też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2005 roku, III SPP 34/05, OSNP 2005, nr 20, poz. 327). Ostatnie z przytoczonych stanowisk odnieść trzeba również do sądów pierwszej instancji.

Dokonując oceny zasadności żądanej kwoty Sąd wziął pod uwagę długotrwałość procedowania w sprawie, charakter sprawy ale również wysokość egzekwowanej kwoty, istotność sprawy oraz dla wagę dostrzeżonych w toku postępowania uchybień i zaniedbań. Zasądzona kwota jest odpowiednia i wystarczająca do zrekompensowania szkody powstałej wskutek zaistniałej w sprawie przewlekłości postępowania. W tych okolicznościach uznał, że kwota 5000 zł będzie odpowiednia. W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle okoliczności sprawy, żądana w skardze kwota 10.000 zł byłaby wygórowana i jako taka stanowiła źródło nieuzasadnionego wzbogacenia skarżącego.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).

Sąd Okręgowy nie uwzględnił żądania wydania odpowiednich zaleceń w trybie art. 12 ust. 3 ustawy, z uwagi na fakt, iż w dniu 23 września br. roku wydano w sprawie postanowienie w przedmiocie zarzutów, a wykonanie planu podziału należy do Komornika (art. 1028 k.p.c.).

O obowiązku zwrotu uiszczonej opłaty od skargi Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

SSO Jarosław Tyrpa SSO Anna Nowak SSO Beata Tabaka